

Panel y Cadeiryddion

Cofnodion (POC(2)-03-06)

Dyddiad y cyfarfod: 4 Ebrill 2006

Amser y cyfarfod: 17:30 - 18:30

Lleoliad y cyfarfod: Ystafell Bwyllgora 1, y Senedd

Aelodau Cynulliad yn Bresennol

Aelod Cynulliad	Pwyllgor
Yr Arglwydd Elis-Thomas AC, Llywydd (Cadeirydd)	
Rosemary Butler AC	Diwylliant, y Gymraeg a Chwaraeon
Peter Black AC	Addysg, Dysgu Gydol Oes a Sgiliau
Chris Gwyther AC	Menter, Arloesi a Rhwydweithiau
Rhodri Glyn Thomas AC	Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Janet Davies AC	Archwilio
Gwenda Thomas AC	Cyfle Cyfartal
Owen John Thomas AC	Pwyllgor Rhanbarth Canol De Cymru

Swyddogion yn Bresennol

Enw	Teitl swydd
Paul Silk	Clerc y Cynulliad
Karin Phillips	Pennaeth Gwasanaethau'r Pwyllgorau ac Ymchwil yr Aelodau
Gwen Parry	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cyfathrebu'r Cynulliad
Peter Jones	Cwnsler Pwyllgorau'r Cynulliad

Adrian Green	Uwch Weithredwr Seneddol, Swyddfa'r Llywydd
Lara Date	Dirprwy Glerc

Eitemau i'w Trafod

Eitem 1: Cydberthynas â Steve Thomas, Cyfarwyddwr Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC)

1.1 Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod. Cafwyd ymddiheuriadau gan Glyn Davies AC, Janice Gregory AC, Ann Jones AC a Sandy Mewies AC. Gwahoddwyd Cadeiryddion y Pwyllgorau Rhanbarth ar gyfer y drafodaeth ar ddarlledu Pwyllgorau. Anfonodd Eleanor Burnham AC a William Graham AC eu hymddiheuriadau.

1.2 Trafododd y Panel y gydberthynas rhwng CLILC a'r Pwyllgorau gyda Chyfarwyddwr CLILC. Y pwyntiau allweddol a godwyd yn ystod y drafodaeth oedd:

Bu gwelliannau sylweddol yn y gydberthynas rhwng CLILC a'r Pwyllgorau a chroesawyd natur gyfeillgar ac adeiladol y trafodaethau gan swyddogion ac Aelodau. Mae swyddogion y Cynulliad a swyddogion CLILC yn gweithio'n dda gyda'i gilydd i ymdrin â cheisiadau ad-hoc na ellir eu hosgoi i CLILC gymryd rhan. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf ymdriniwyd â llawer o faterion pwysig, e.e. y Mesur Gweinyddu Etholiadol, y Ddeddf Trwyddedu Cyhoeddus, Gwasanaethau Cymdeithasol.

Mae CLILC yn awyddus i gynnal y gydberthynas a ddatblygwyd sy'n rhoi'r cyfle iddo lywio'r broses o lunio polisiâu'r Cynulliad. Mae'r materion allweddol a ystyrir gan y Cynulliad a Llywodraeth Leol yn cynnwys cynllunio rhanbarthol, gweithredu diwydiannol a chyflog cyfartal. Mae cyflwyniad CLILC i Adolygiad Beecham yn eithaf radical ac mae'n faes y gall y Pwyllgorau wneud rhagor o waith arno.

Mae aelodau etholedig yn mynychu cyfarfodydd Pwyllgorau lle bynnag y mae'n bosibl, a phan mae angen i swyddogion fynychu, bydd y Cyfarwyddwr a sawl uwch swyddog CLILC yn mynychu hefyd.

Nodwyd pa mor anodd ydyw i lefarwyr o'r gogledd gymryd rhan mewn cyfarfodydd. Erbyn hyn, gall y Cynulliad gymryd tystiolaeth drwy gyswllt fideo a chytunwyd y dylid hysbysebu a defnyddio'r cyfleuster hwn yn ehangach.

Mae CLILC yn awyddus i gysylltu â'r Cynulliad i ystyried sut y gallai'r gydberthynas newid o ganlyniad i gynigion ym Mesur Llywodraeth Cymru a threfniadau partneriaethau yn y dyfodol.

Ar hyn o bryd, mae Pwyllgorau Rhanbarth y Cynulliad yn gweithredu fel rhyngwyneb da rhwng gwleidyddion lleol ac Aelodau'r Cynulliad. Efallai y byddant yn peidio â bod yn ystod y trydydd Cynulliad, gydag Aelodau'r Cynulliad yn canolbwyntio ar ddeddfwriaeth gan dreulio llai o amser mewn cyfarfodydd oddi ar y safle, ond gallai pwyllgorau rhanbarth CLILC wahodd Aelodau'r

Cynulliad i gymryd rhan mewn trafodaethau ar faterion sy'n codi ar gyfer y sector llywodraeth leol, e.e. ysgolion gwledig, cyflog cyfartal, pensiynau, dyfodol Cronfeydd Strwythurol, effaith trosglwyddo stoc tai y sector gwirfoddol ar raddfa fawr ar adfywio yng Nghymru. Bydd angen ystyried rôl Aelodau Rhanbarthol, yn arbennig yn y trydydd Cynulliad.

Mewn cysylltiad â chynllunio rhanbarthol, roedd rhywfaint o ddryswch yn y sector llywodraeth leol ynghylch nifer o ffiniau a dylid ystyried rhannu ffiniau.

Rôl bosibl ar gyfer Aelodau'r Cynulliad yw llywio'r broses o ddatblygu presenoldeb rhanbarthol ar gyfer yr Asiantaeth Gwasanaethau Cymdeithasol.

Eitemau Rheolaidd

Eitem 2: Cofnodion y cyfarfod diwethaf ar 7 Mawrth 2006

2.1 Cytunodd y Panel ar gofnodion y cyfarfod blaenorol ar gyfer eu cyhoeddi.

Cam i'w gymryd: Yr Ysgrifenyddiaeth i roi'r cofnodion ar y Rhyngrwyd.

Eitem 3: Materion yn Codi

3.1 Nododd y Panel y materion a gododd o'r cyfarfod blaenorol.

3.2 Rhoddodd Gwen Parry'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Panel am y sefyllfa o ran darlledwyr yn penderfynu pa gyfarfodydd oddi ar y safle y dylid ei ddarlledu'n fyw. Nododd y Cadeirydd fod Barcud Derwen wedi ffilmio pwyllgor rhanbarth er nad y bwriad oedd eu darlledu'n fyw. Roedd y Panel yn derbyn mai penderfyniad golygyddol y BBC oedd p'un ai darlledu cyfarfodydd ai peidio a nodwyd bod y BBC wedi penderfynu peidio â darlledu cyfarfodydd y pwyllgorau rhanbarth. Ar sail hyn, a'r costau cysylltiedig, cytunodd y Panel na ddylid ffilmio pwyllgorau rhanbarth.

3.3 Esboniwyd bod costau ychwanegol ynghlwm wrth ddarlledu pob cyfarfod oddi ar y safle o ran contract sylfaenol darlledwr y Cynulliad gan nad oes modd mesur nifer y cyfarfodydd ymlaen llaw. Mynegwyd barn y byddai ffilmio nifer penodol o bwyllgorau pwnc oddi ar y safle a chynnwys hyn yn y contract darlledu yn fwy ffafriol. Cytunodd y Panel nad yw am weld ffactorau ariannol yn gyfrifol am beidio â darlledu unrhyw bwyllgorau pwnc neu bwyllgorau sefydlog perthnasol oddi ar y safle.

3.4 Nododd y Panel atodiad y papur ar faterion a godwyd yn y Senedd. Roedd uchder y bleindiau yn destun pryder i'r Panel am eu bod yn atal y cyhoedd rhag edrych i lawr ar wleidyddion mewn Pwyllgorau. Cydnabuwyd bod angen eu codi'n uwch weithiau i atal golau'r haul rhag dod i mewn. Cytunodd y Panel mai'r egwyddor hollbwysig yw natur agored er mwyn caniatáu i'r cyhoedd weld cyfarfodydd ond, yn y pen draw, mae'n dibynnu ar ddisgresiwn y Cadeirydd. Cytunwyd y byddai unrhyw faterion eraill a godir ynghylch gweithrediadau yn y Senedd yn cael eu cyfeirio at is-grwp perthnasol Pwyllgor y Ty.

Eitem 4: Eitemau'r Cadeiryddion

4.1 Ni nodwyd unrhyw faterion eraill gan y Cadeiryddion.

Eitemau i'w Cofnodi

Eitem 5: Sylw i'r Pwyllgorau yn y Cyfryngau

5.1 Nododd y Panel y sylw a roddwyd i'r Pwyllgorau yn y cyfryngau yn ystod mis Mawrth.

Eitem 6: Hynt Mesurau sy'n arbennig o berthnasol i Gymru a chraffu arnynt

6.1 Nododd y Panel y sefyllfa ddiweddaraf o ran hynt Mesurau drwy'r Senedd a'r broses o'u hystyried gan Bwyllgorau'r Cynulliad.

Eitemau i'w Trafod

Eitem 7: Cyfle Cyfartal

7.1 Cyflwynodd Cadeirydd y Pwyllgor Cyfle Cyfartal bapur yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Panel am gynnydd o ran materion yn ymwneud â chyfle cyfartal. Dyma'r prif bwyntiau a godwyd yn ystod y drafodaeth:

Roedd y pleidiau wrthi'n cael hyfforddiant ymwybyddiaeth cydraddoldeb. Cytunwyd ei bod yn bwysig i Aelodau yn eu rôl fel cyflogwyr, er bod rhai wedi holi ynghylch pa mor berthnasol oedd y sesiwn hyfforddi cyntaf i'r Aelodau hynny sy'n Aelodau o baneli penodiadau cyhoeddus.

Cytunodd y Panel fod yr awgrym bod pob Pwyllgor Pwnc yn penodi 'eiriolwr cydraddoldeb' yn ddefnyddiol i sicrhau y caiff materion yn ymwneud â chydaddoldeb eu hystyried drwy raglen waith gyfan y Pwyllgor hwnnw ac i osgoi peryglon o ymagwedd 'ticio blychau'.

Yn hytrach nag ystyried y rhan berthnasol o'r adroddiad blynyddol ar gydraddoldeb fel eitem ar wahân, awgrymwyd y dylai'r Pwyllgorau Pwnc wahodd y Gweinidog i'w gynnwys fel eitem reolaidd yn ei adroddiad/hadroddiad i'r Pwyllgor graffu arno.

Bu'r Panel yn trafod sut y mae'n mynd i'r afael â'r mater o brif ffrydio. Bydd y Pwyllgor Menter, Arloesi a Rhwydweithiau yn edrych ar faterion yn ymwneud â chydaddoldeb o fewn y strategaeth 'Cymru: Economi yn Ffynnu' mewn cyfarfod yn y dyfodol. Ym mhortffolio'r Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chwaraeon, roedd nifer y mentrau a oedd wedi'u hanelu at grwpiau penodol yn awgrymu nad oedd prif ffrydio yn digwydd, ac roedd cynlluniau wrth law i edrych ar lwyddiant y mentrau hynny.

Mae'r agenda cydraddoldeb yn mynd i ehangu ac mae arbenigedd cynghorwyr o'r tu allan yn bwysig er mwyn paratoi ar gyfer y Comisiwn Cyfle Cyfartal newydd, a dylai fod gan Gymru llais

cryf yn y cyd-destun hwn.

Mae datblygu Rheolau Sefydlog newydd yn gyfle i sicrhau y caiff materion yn ymwneud â chydaddoldeb a hawliau dynol eu hystyried fel rhan o waith y Cynulliad yn y dyfodol. Roedd y Cadeirydd yn ffafrio ystyried cydraddoldeb ochr yn ochr â materion yn ymwneud ag uniondeb, fel archwilio a safonau, y mae pob un ohonynt yn ymwneud â dimensiwn moesegol o waith y Cynulliad.

Eitem 8: Y diweddaraf ar Gydweithio â'r Pwyllgor Materion Cymreig

8.1 Ni nodwyd unrhyw faterion mewn cysylltiad â chydweithio.

Eitem 9: Unrhyw fater arall

9.1 Nododd y Panel y papur ar ddangosyddion perfformiad Gwasanaeth Seneddol y Cynulliad ar gyfer mis Ionawr. Nid oedd unrhyw fater arall.

**Gwasanaethau'r Pwyllgorau ac Ymchwil yr Aelodau
Ebrill 2006**